

OPRAVA STŘECHY KOSTELA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

ČERVEN – ZÁŘÍ 2013

*Drazí přátelé,
v rukou držíte speciální číslo přílohy farního časopisu, který vychází vždy, když se ve farnosti odehrává něco velkého a mimořádného. Tentokrát chceme vám i budoucím generacím zanechat podrobné informace včetně obrazového materiálu o rekonstrukci střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí,*

kteřá proběhla během letních měsíců roku 2013. Tyto řádky píš s radostí v srdci, protože při pohledu z okna vidím krásně opravenou střechu a zároveň s jistotou, že díky dotacím, dobrodincům, sponzorům a dárcům je celé dílo zaplacené. Věřím, že články od samotných aktérů rekonstrukce i od blízkých pozorovatelů budou pro vás zajímavé.

P. Vladislav

Situace a stav střechy kostela

Všichni si dokážeme vybavit událost z roku 2008, kdy se celou Evropou prohnala vichřice Emma, která významným způsobem poškodila vrchol věže a střešní krytinu našeho kostela. Tenkrát to byla škodná událost za 700 tis. Kč a byli jsme velice rádi, že se nám podařilo do konce září 2008 dát vše do pořádku. 26. září 2008 při slavnostním vyzdvižení a žehnání opravené orlice a mariánského monogramu, který prošel opravou i pozlacením, jsme netušili, že skoro na den přesně za pět let budeme žehnat opravenou střechu celého kostela.

I přes velkou radost ze zdárné opravy po vichřici jsme brali s ekonomickou radou vážně upozornění provádějící firmy, že střešní tašky mají své nejlepší časy za sebou. Na ztrouchnivělých latích tašky dobře nedrží, proto jsou na mnoha místech sesunuté a popraskané. Vlivem deště tak vznikají vážné škody na krovu, který by bylo třeba sanovat co nejdříve.

Hned v následujícím roce 2009 jsme začali připravovat rozpočty a žádosti k různým vyhlášeným grantům, které poskytují dotační tituly k opravám kulturních památek. Vzhledem k velikosti střechy a rozsahu poškození bylo třeba sehnat částku kolem dvou milionů korun a nebylo jednoduché v současné ekonomické a politické situaci města Ústí nad Orlicí takovou částku získat. Nejdůležitějším příjmem financí na památky je Fond regenerace Ministerstva kultury, který každoročně zasílá městům příspěvek na základě množství žádostí vlastníků kulturních památek. Přidělené peníze se pak rozdělí dle požadavků a klíče, který určuje vedení města.

Důležitým zlomem v jednáních o opravě kostela bylo v roce 2011 jednání s panem starostou Petrem Hájkem, který vyjádřil zájem města o spolupráci při rekonstrukci a otevření starého hřbitova veřejnosti. Ve spolupráci s ing. arch. Tomášem Šantavým, ekonomickou a pastorační radou jsme připravili projekt, který dnes známe pod názvem Revitalizace centra městské památkové zóny. Zahnuje opravu kostela, dvou kaplí, hřbitovní zdi včetně parkové úpravy kolem kostela a vodního prvku. Na základě domluvy s Radou města Ústí nad Orlicí jsme zahájili realizaci tohoto společného projektu opravou střechy, abychom tak zachránili nejvýznamnější památku města a zajistili bezpečnost budoucích návštěvníků farního hřbitova.

Začátkem tohoto roku jsme intenzivně pracovali na upřesnění finanční rozvahy a čekali jsme na velikost příspěvku z Ministerstva kultury. Nakonec městští zastupitelé odhlasovali dotaci ve výši 1 065 000 Kč (630 tis. Kč z rozpočtu města a 435 tis. Kč z Ministerstva kultury).

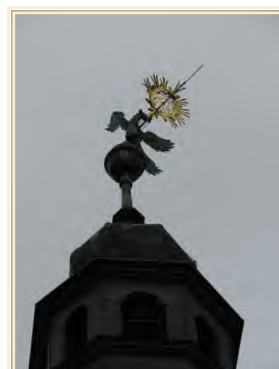
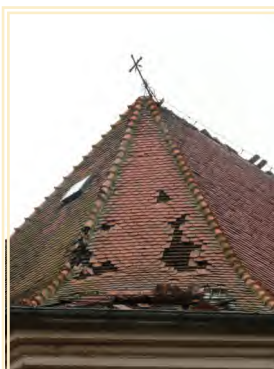
Na jaře jsme tedy měli zajištěnou

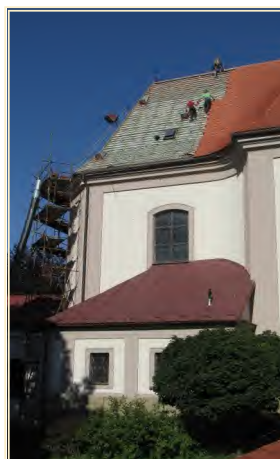
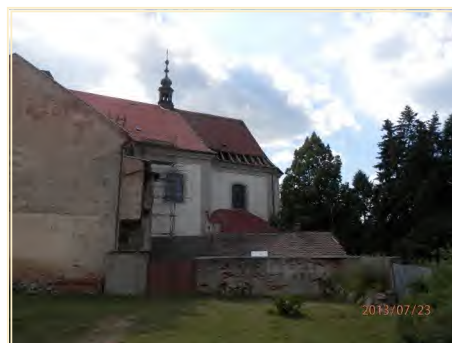
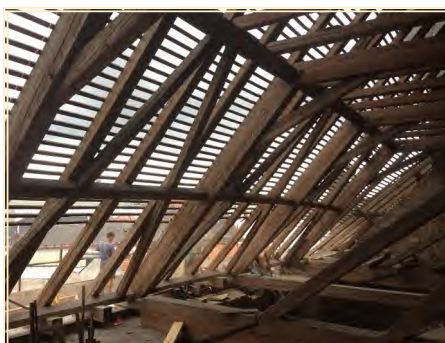
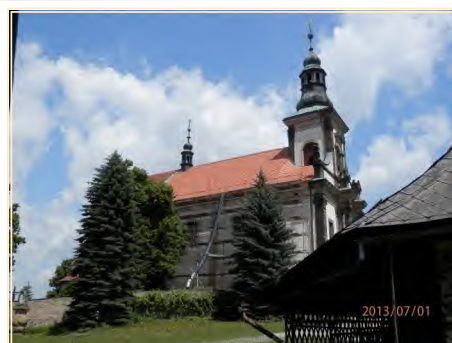
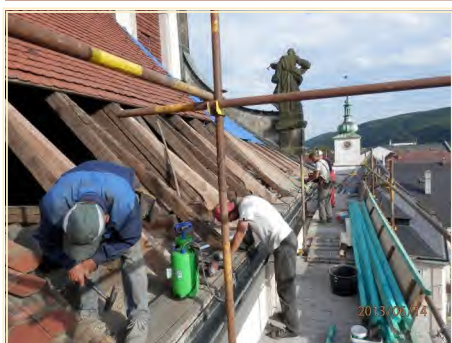
polovinu potřebné částky a bylo třeba se zaměřit na další shánění peněz. Biskupství královéhradecké disponuje fondem solidarity, do kterého přispíváme stejně jako všechny farnosti desátkem ze sbírek a slouží mimo jiné na pomoc dofinancování oprav. Z tohoto fondu jsme získali 200 tis. Kč a Pardubický kraj poskytl částku 100 tis. Kč.

Celkový rozpočet střechy byl plánován na 2 mil. korun. Bylo tedy nutné získat od sponzorů a dárců více než 600 tis. Kč. V době ekonomické krize nám bylo jasné, že bude nesmírně těžké požadovanou částku sehnat, nicméně díky štědrosti a pomoci všech se nám podařilo i tuto částku během dvou měsíců nashromáždit.

pokař. na poslední straně

Fotografie z průběhu rekonstrukce střechy....

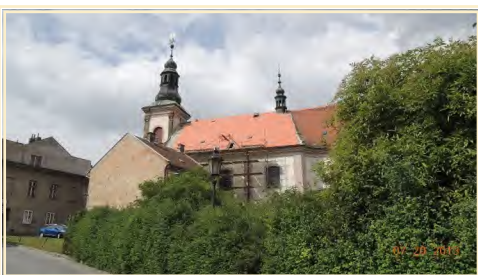

Zpráva o průběhu opravy střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie

SLOVO VIKARIÁTNÍHO TECHNIKA

Po vichřici EMA v roce 2008 se stav střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie zhoršil natolik, že bylo nutné uvažovat o její rekonstrukci. Celkové opravě předcházely potřebné přípravné práce. Byla použita dokumentace zpracovaná panem Jiřím Heverou v roce 2009. Z ní vycházel projekt, který musel schválit památkový ústav, neboť se jedná o kulturní památku. Dále bylo zajištěno povolení místního stavebního úřadu. Součástí projektu byl i výkaz výměr, který sloužil jako podklad pro výběrové řízení, z něhož vzešel vítěz – firma Jaroslava Vrbiaka z Dašic.

Realizace opravy střechy byla zahájena 14.6. 2013 na západní straně kostela. Na této části bylo vystavěno lešení a byla odstraněna stará krytina Bobrovka. Po odstranění laťování byl přístup ke krokvím, pozednicím i námetkům. Stav této části krovu byl v horším stavu, než se předpokládalo před zahájením prací. Za součinnosti památkového ústavu jsme dohodli, které prvky bude nutné vyměnit. Opravený krov byl naimpregnován a položeny nové latě. Poslední etapou bylo položení nových tašek TONDACH (Bobrovka). Současně s krovem byla opravena i římsa, která vlivem nesprávného uložení krovu vykazovala poruchy a mohla představovat nebezpečí pádu. Stejně tak bylo postupováno i na východní straně. Poslední částí opravy byla severní část s věžovitým zakončením nad presbytářem.

Na průběh oprav jsme pečlivě dohlíželi. Každou středu byl kontrolní den, na který byli zváni i zástupci památkového ústavu a městského úřadu, odboru školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace. Během stavby nedošlo k žádným mimořádným událostem a s prací firmy pana Jaroslava Vrbiaka jsem velmi spokojen, neboť prokázali odbornou způsobilost při nelehkém řešení problémů, které tato střecha o ploše cca 1350m² představuje

Ing. Michal Kokula, stavební dozor

REALIZAČNÍ FIRMA

Firma se touto činností zabývá už více než 18 let. Jedná se o malou rodinnou firmu 11 lidí, která začala sbírat zkušenosti při opravách, rekonstrukcích a stavbách nových střech na Slovensku, později v Rakousku a v současné době v Čechách. Naše činnost zahrnuje vše od zahradního nábytku přes rodinné domy, vily, víceúčelové stavby až po kostely.

Boží prozřetelnost nás přivedla do Pardubického kraje někdy před 7 lety. Tady jsme se poprvé zúčastnili výběrového řízení na opravu střechy kostela sv. Trojice v Dašicích, kde jsme uspěli a udělali dobrý dojem. Po této úspěšné opravě na sebe další zajímavé a hezké objekty nenechaly dlouho čekat. Za zmínku stojí například Dašický pivovar, Vosáhlova vila v Dašicích, selský statek Trhová Kamenice, farní kostel sv. Jiří v Býšti, nebo kostel sv. Prokopa v Žiželicích a mnoho dalších staveb.

Na základě úspěšného výběrového řízení na opravu střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí, jsme již v březnu 2013 začali s přípravnými pracemi jako například: objednáním dřeva (přes 30m³), zajištění lešení (přes 300m²), objednání a dovoz tašek ze Slovenska (3 kamiony) a podobně.

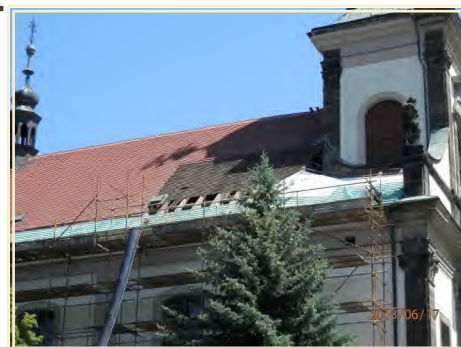
Práce jsme si rozdělili na 3 etapy. Začali jsme západní stranou kostela (od fary), pak jsme přešli na východní stranu a na závěr jsme si nechali konstrukčně nejsložitější část – a to zadní zúženou část nad presbytářem. Ze začátku, až na vrtochy počasí, práce probíhaly dle plánu. Ale už v druhé etapě

se nám opravy zkomplikovaly příliš ztrouchnivělým krovem v defektních místech a utrženou římsou, která byla v havarijním stavu. Sice jsme nad presbytářem čekali nejvíce komplikací a defektů, ale ani tady jsme se nevyhnuli překvapením. Na starších památkách bývají nejvíce poškozeny pozednice, římsová prkna, námetky a nárožní/úžlabní krokve. Standardně se shnilé části demontují, a následně se podle nich vyrobí nové kusy, za které se nahradí. Ale to, že některé pozednice a nárožní krokve doslova vymeteme koštětem, čekal asi málokdo. Krov bylo třeba urychleně nadzvednout, zajistit proti posunu a rozjetí trámů, okamžitě doobjednat a nařezat další trámy. S vyřezáváním čepů a výměnami se mohlo začít. Sem tam nám do toho nakoukla zvědavá bouřka, ale díky Bohu to nebylo nikdy nic vážnějšího, co by mohlo poškodit vnitřní fresky, nebo statiku kleneb.

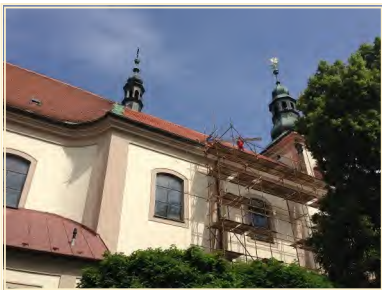
Díky skvělému pracovnímu prostředí a pracovním vztahům s investorem zastoupeným děkanem Vladislavem Brokešem, technickým dozorem a projektantem ing. Michalem Kokulou, s ing. Danou Kličkovou z odboru města a mgr. Zuzanou Vařekovou z národního památkového ústavu v Pardubicích je radost pracovat na tak krásné památce. Práce tak pokračují bez větších problémů či zbytečných komplikací a věříme, že budou také brzy úspěšně dokončeny.

Závěrem bychom rádi poděkovali také občanům a sousedům kostela za trpělivost v době oprav, kdy bývá zvýšená hluchost nebo prašnost v důsledku nezbytných prací.

*Jaroslav Vrbiak,
Ing. Arch. Tomáš Vrbiak*

Před začátkem realizace...

„Realizace opravy kostela začne v půlce června tohoto roku a věříme, že do dvou měsíců bude střecha kompletně vyměněná, a budu velice rád, když také zaplacená.“

Tato slova pana děkana Vladislav Brokeše, která byla otištěná i na informačním letáku, se podařilo téměř naplnit, a to především díky jeho úsilí a vytrvalosti, se kterou do této tak náročné akce šel.

Než ale dojde k pozhřebání střechy a kompletnímu předání celé opravy, předchází tomu několik měsíců – a možná i let – usilovného jednání i práce.

Situace a stav střechy kostela

S pokračujícími pracemi se ukázalo, že oprava je náročnější než se předpokládalo a bude třeba počítat s vícepracemi.

V červenci jsme byli informováni, že Ministerstvo kultury z rezervy přispěje ještě další částkou 400 tis. Kč na dokončení stavby. Byla to pro nás opravdová záchrana a velice znatelně jsme cítili pomoc shůry. Výsledné účty tedy znějí následovně.

Celková cena opravy střechy kostela Nanebevzetí Panny Marie je 2 350 000 Kč.

Zdroje financování tvořily:

Město Ústí nad Orlicí: 630 tis. Kč,
Ministerstvo kultury – Fond regenerace: 835 tis. Kč,

Biskupství královéhradecké – Fond solidarity: 200 tis. Kč,
Pardubický kraj: 100 tis. Kč,
Římskokatolická farnost – děkanství Ústí nad Orlicí ve spolupráci se sponzory a dárci: 585 tis. Kč.

Zvláštní poděkování bych chtěl vyjádřit panu starostovi Petru Hájkovi a vedení města Ústí nad Orlicí za podporu, bez níž bychom střechu kostela opravovat ani nezačali.

Jak vidíte, tak oprava střechy byla velikým společným dílem a je velmi těžké vyjádřit vděčnost všem,

V zimě 2013 pozval pan děkan Vladislav Brokeš farníky na veřejné zasedání pastorační rady farnosti, aby je seznámil se současným stavem střechy kostela, se záměrem její generální opravy a také, jaké dotační tituly se podařilo zajistit. Přítomné vyzval k diskuzi a spolupráci k pomoci získávání zbývajících nutných prostředků.

Diskusní skupinky přednesly mnoho nápadů a zajímavých tipů. Ze všech se nakonec podařilo dotáhnout tyto:

Sestry SSJ připravily přímlyvy a modlitby za pozhřebání pro zdar tohoto díla.

P. Vladislav připravil informační leták o našem kostele, kde bylo možné najít informace o stavu střechy, způsobu a ceně opravy. A především zde byly zveřejněny možnosti a způsoby přispění na opravu této památky ve městě.

...dokončení z první strany

kterí se na projektu zúčastnili jak pracovní, tak finančně. Posledních půl roku jsme kromě jiných farních a pastoračních aktivit pracovali pro zdárný průběh celé akce.

Začátkem června vyvrcholily přípravy a předáním stanoviště začala samotná oprava. Prakticky každý den jsme byli v kontaktu se stavební firmou, především s panem Jaroslavem Vrbiakem, stavbyvedoucím ing. arch. Tomášem Vrbiakem a stavebním technikem ing. Michalem Kokulou. Jakmile byly práce zahájeny, začal tříměsíční pracovní maraton, který jsme viděli z blízka a mnozí lidé ho pozorovali i z dále.

Rád bych poděkoval stavebnímu technikovi ing. Michalu Kokulovi, který jako projektant a stavební dozor odvedl kus práce a přispěl tak k hladkému průběhu stavby. Každý týden jsme se při kontrolním dnu setkávali se zástupkyněmi odboru památkové péče s ing. Danou Kličkovou a za Národní památkový ústav Pardubice s mgr. Zuzanou Vařekovou, které přispěly cennými radami a připomínkami.

Poděkování patří také členům ekonomické rady: jmenovitě panu Stanislavu Pecháčkovi,

Farníci, firmy i další občané byli pozváni a osloveni, aby si podle svých možností zakoupili část střechy kostela v ceně 1 500 Kč za 1 m².

Pan Jan Hordějčuk připravil rozvinutý půdorys střechy kostela, kde byly vyznačeny jednotlivé metry čtvereční v průběhu sbírky pečlivě doplňoval přibývajících metry.

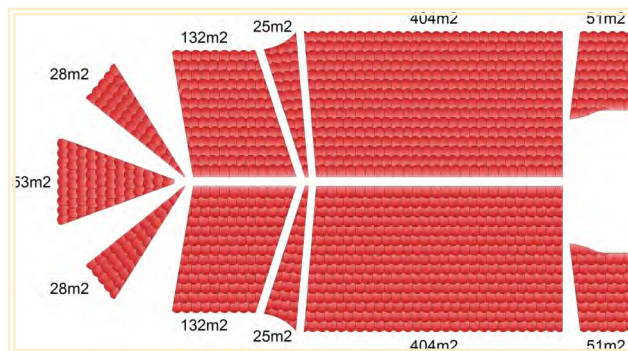
Z těchto informací a fotografií sestavil Vojtěch a Gábina Jakubcovi informační plakát, který jsme umístili na venkovní nástěnku a do kostela. Na webové stránky farnosti ho umístil Čeněk Kovář.

Postupně, jak přicházely finanční prostředky, střecha se stále více „červenala“ – zabarvené políčko značilo zaplacenou část. Díky velkorysému štědrosti se podařilo během krátké doby střechu téměř vyplnit.

Ve spolupráci s ekonomickou radou jsme uspořádali sbírku „do obálek“ s připraveným formulářem a informačním letákem. Svůj příspěvek mohli farníci přinášet vždy v neděli během měsíců května a června.

S Boží pomocí, přičiněním pana děkana a pracovnímu úsilí firmy se podařilo velké dílo, na kterém má podíl velká část vás farníků, oslovených firem a mnoho dalších dárců a dobrodinců.

Veronika Poslušná

který pracoval na hromosvodech a panu Josefu Bartošovi, který koordinoval přesuny materiálu.

Dovolte mi, abych vyjádřil všem pracovníkům hlubokou vděčnost i obdiv za pracovní nasazení i příkladnou spolupráci, která nás naplňuje radostí ze společného úspěšně dokončeného díla.

P. Vladislav Brokeš, děkan

Medián - občasník

vychází jako příloha

Informačních novin ústecké farnosti INUF
pro vnitřní potřebu farnosti

Texty:

P. Vladislav Brokeš
Ing. Michal Kokula
Veronika Poslušná
Jaroslav Vrbiak
Ing. Arch. Tomáš Vrbiak

Foto:

P. Vladislav Brokeš
realizační firma

sestavila:

Ing. Michal Kokula
Veronika Poslušná

**Příloha INUF 141
září 2013**